

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи

Приет с ПМС № 240 от 24.09.1996 г., обн., ДВ, бр. 84 от 4.10.1996 г., изм. и доп., бр. 100 от 31.10.1997 г., изм., бр. 14 от 18.02.2000 г., в сила от 18.02.2000 г., бр. 48 от 13.06.2000 г., бр. 63 от 1.08.2000 г., в сила от 1.10.2000 г., бр. 41 от 24.04.2001 г., в сила от 24.04.2001 г., изм. и доп., бр. 66 от 27.07.2001 г., бр. 31 от 4.04.2003 г., бр. 41 от 18.05.2004 г., изм., бр. 75 от 12.09.2006 г., в сила от 12.09.2006 г., бр. 78 от 26.09.2006 г., доп., бр. 45 от 13.05.2008 г., бр. 95 от 4.11.2008 г., бр. 62 от 4.08.2009 г., изм., бр. 39 от 20.05.2011 г., бр. 50 от 1.07.2011 г., изм. и доп., бр. 35 от 8.05.2012 г., бр. 34 от 3.05.2016 г., бр. 79 от 3.10.2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 93 от 9.11.2018 г., бр. 67 от 23.08.2019 г., изм., бр. 53 от 8.07.2022 г., в сила от 8.07.2022 г., бр. 9 от 30.01.2024 г., в сила от 1.02.2024 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Правилникът определя условията, реда, отговорностите, правата и задълженията на държавните и общинските органи, специализираните служби, физическите и юридическите лица при прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ).

Чл. 2. (1) (Предишен текст на чл. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Опазването на земеделските земи от увреждане се подпомага и регулира от държавата чрез:

1. осигуряване на собствениците и ползвателите на земеделски земи с необходимата за това информация, описана в чл. 4, ал. 1 ЗОЗЗ;
2. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) предоставяне на данъчни и кредитни преференции при условия, определени в чл. 5, ал. 5 ЗОЗЗ;
3. ограничаване на дейности, водещи към увреждане на екологичните функции на почвената покривка в случаите, описани в чл. 4, ал. 4 ЗОЗЗ;
4. забрана на действия, увреждащи екологичните функции на почвената покривка (чл. 6 ЗОЗЗ).

(2) (Предишна ал. 2 на чл. 1 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Собствениците и ползвателите на земеделски земи, както и физическите и юридическите лица, собственици или ползватели на промишлени, строителни и други обекти, чиято дейност може да предизвиква увреждане на земеделските земи, са длъжни да осигуряват безпрепятствен достъп на територията си на упълномощени от Министерството на земеделието и храните (МЗХ) длъжностни лица за извършване на измервания и вземане на почвени и растителни проби.

(3) (Предишна ал. 3 на чл. 1 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Държавни органи и юридически лица, които с бюджетни средства набират, съхраняват и поддържат информация, необходима за прилагане на закона, са длъжни да я предоставят на специализираните служби към МЗХ в 10-дневен срок от поискването ѝ. Предоставянето на информацията е безвъзмездно с изключение на действителните разходи, направени за създаване на копия от документацията.

Чл. 3. (Предишен чл. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) (1) Промяната на предназначението на земеделските земи се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени с този правилник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) Без промяна на предназначението на земеделските земи върху тях не може да се извършва строителство на обекти, несвързани с ползването на земеделските земи, с изключение на случаите, посочени в чл. 2, ал. 4 ЗОЗЗ,

когато земите са включени в обхвата на подробния устройствен план или виза за проектиране. В площта, определена с ПУП за оранжерии, се включват и всички сгради и съоръжения, необходими за тяхното функциониране.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., изм. и доп., бр. 35 от 2012 г.) Включването на земеделски земи в границите на населените места и селищните образувания, както и при създаване на нови селищни образувания, определени с общи и подробни устройствени планове, се извършва с решение на Комисията за земеделските земи по реда на глава пета, раздел I и подлежат на одобряване по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ).

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 41 от 2004 г.) За незастроените земеделски земи, включени в строителните граници на населените места, определени със застроителен и регулационен план (ЗРП) или с околоръстен полигон, одобрени до 1 юни 1973 г., не се извършват процедурите по реда на правилника. Промяна на функционалното предназначение и на регулационните отреджания за тези земи се извършва по реда на ЗУТ.

(6) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 41 от 2004 г.) За незастроените земеделски земи, включени в строителните граници на населените места, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени след 1 юни 1973 г., за които не са извършени процедурите или те не са приключени с решение на Комисията за земята по отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата (ЗООЗП), се провежда процедура за промяна на предназначението.

(7) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Доказването на обстоятелствата, посочени в ал. 5 и 6, се установява с надлежно приложен заверен препис от заповедта за одобряване на скица-копие от одобрения план или околоръстен полигон.

(8) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 41 от 2004 г., отм., бр. 35 от 2012 г.).

(9) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 41 от 2004 г.) Земи, изключени от границите на застроителните и регулационните планове, както и от границите на околоръстните полигони на населените места с решения на бившите изпълнителни комитети на областните, окръжните и общинските народни съвети в изпълнение на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет или на Министерския съвет или по силата на административни актове, с които са одобрявани тези планове и полигони, се включват отново в границите им с решение на Комисията за земеделските земи по предложение на кмета на общината, към което е приложено решение на експертния съвет по устройство на територията на общината. За тези земи не се дължат такси по чл. 30 ЗОЗЗ.

(10) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 41 от 2004 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 34 от 2016 г.) Разпоредбите на Наредба № 19 от 2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им (ДВ, бр. 85 от 2012 г.) не се прилагат за земеделски земи, попадащи в строителните граници на населените места, промишлените, курортните и вилните зони, които са определени с устройствени планове или с околоръстни полигони, както и за земеделски земи, които се ползват въз основа на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет или на Министерския съвет.

(11) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 41 от 2004 г., бр. 35 от 2012 г.)

Включването на земеделски земи в границите на горските територии се извършва по реда на Закона за горите.

(12) (Предишна ал. 6, изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Глава втора

ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ ОТ УВРЕЖДАНЕ

Раздел I

(Отм., предишен раздел II - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Осигуряване на информацията

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 50 от 2011 г., бр. 34 от 2016 г.) Официалната информация за продуктивните, технологичните, екологичните и икономическите качества на земеделските земи, в т. ч. и техните базисни цени, а също така и за потенциалните рискове от влошаване на тези качества поради ерозия, замърсяване, засоляване, киселяване и заблатяване; опазването на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции от увреждане и задължителните ограничения при ползване на земеделските земи се осигурява на собствениците и ползвателите на земеделските земи от Института по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкарров", София, в структурата на Селскостопанската академия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Информацията за пестициди, торове промишлени или битови отпадъци, биологично активни и други вещества, които са регистрирани и одобрени за приложение, и санитарните норми за тяхната употреба, а също така и за вещества, забранени за прилагане, се осигурява от Българската агенция по безопасност на храните към МЗХ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Информацията за качеството на водите за напояване, санитарните норми и максимално допустимите технологични норми за тяхната употреба, а също така и за водите, забранени за напояване на земеделските земи, се осигурява на собствениците и ползвателите на земите от МЗХ чрез доставчиците на вода въз основа на официални данни на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 5. (1) Продуктивните, технологичните и екологичните качества на земеделските земи се определят чрез пригодността им за:

1. отглеждане на основните селскостопански култури, определени чрез бонитетни балове;

2. произвеждане на продукция, незастрашена от замърсяване със:

а) тежки метали и металоиди;

б) радионуклиди;

в) нефтопродукти и други органични замърсители;

3. различни видове напояване, изразена като:

а) непригодна;

б) пригодна само за капково напояване;

в) пригодна за дъждуване;

г) пригодна за всички видове напояване;

4. машинна обработка на почвата, изразена като:

а) непригодна;

б) пригодна само за минимални видове обработки;

в) пригодна за всякакви видове обработки, както и чрез съпротивление на почвата, като:

голямо (над 75 кг/см²);

средно (50 - 75 кг/см²);

слабо (до 50 кг/см²);

5. изграждане на локални санитарни системи (торища, лагуни, абсорбиращи площи и др.), изразена като:

а) непригодна;

б) пригодна с ограничения;

в) пригодна.

(2) Потенциалните рискове от увреждане на екологичните функции на почвената покривка се установяват според:

1. прогнозата за водна и ветрова ерозия, определена чрез комплексни показатели, отчитащи:

- а) климатичните фактори (ерозионоопасност на валежите и ветровете);
- б) податливостта на почвата;
- в) релефните характеристики на парцелите;
- г) характера на земеползване;

2. замърсяване на почвената покривка с тежки метали и металоиди, радионуклиди, нефтопродукти, други органични замърсители, промишлени и битови отпадъци до нива:

- а) застрашаващи здравето на хората и животните;
- б) увреждащи растежа на растенията;
- в) водещи към замърсяване на подпочвените води;

3. засоляване на почвената покривка, влошаващо растежа на растенията и предизвикано от:

- а) неправилно напояване или отводняване;
- б) промишлена дейност;

4. вкисляване на почвената покривка, влошаващо буферните ѝ характеристики и увреждащо растежа на растенията и предизвикано от:

- а) промишлена дейност;
- б) неправилно торене;

5. заблатяване на почвената покривка, предизвикано от неправилно напояване или отводняване.

(3) Препоръките за опазване на екологичните функции на почвената покривка включват:

1. алтернативни противоерозионни агротехнически и инженерно-технически мероприятия в зависимост от ерозионоопасността на земите и избраните култури;

2. подходящи култури и превантивни мелиоративни мероприятия в зависимост от физиологичните особености на растенията, характера и нивото на замърсяване;

3. подходящи култури в зависимост от поносимостта им към засоляване;

4. ориентировъчни норми за варуване на кисели почви;

5. агротехнически мероприятия, намаляващи рисковете от повърхностно преовлажняване на почвите.

(4) Задължителните ограничения на земеползване се налагат поради:

1. големия риск от бързо ерозиране, определен като забрана за отглеждане на:

- а) окопни култури;
- б) окопни култури и култури със слята повърхност;
- в) култури, предвиждащи обработка на почвите;

2. риска от произвеждане на продукция, неотговаряща на хигиенните норми, определен като забрана за:

- а) отглеждане на определени видове култури;
- б) използване на определени видове култури за консумация от хората.

(5) Икономическите качества на земеделските земи се определят чрез техните базисни цени по наредба, одобрена от Министерския съвет. Базисните цени на земеделските земи представляват нормативно установени и периодично обновявани от държавата парични равностойности за комплекс от качества на земеделската земя при използването ѝ по предназначение, посочени в предходните алинеи и диференцирани според:

- 1. средногодишните приходи и производствени разходи за културите и добивите;
- 2. транспортната достъпност на парцелите спрямо наличните пътища до най-близкото населено място;
- 3. реалната възможност за напояване;
- 4. местоположението на земята спрямо пазарите.

(6) Картната, табличната и текстовата информация по предходните алинеи се създава и се актуализира въз основа на:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 50 от 2011 г.) базови, специални, актуализационни и експертни едромасщабни почвени проучвания, аналитични изследвания и приложна интерпретация в мащаби, съобразени с характера на земеползването, извършвани чрез възлагане от специализирани научни организации и фирми;
2. тематична интерпретация на наличната информация;
3. методически разработки на специализирани научни организации и фирми.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 50 от 2011 г., бр. 34 от 2016 г.) Института по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкаров", София, в структурата на Селскостопанската академия изгражда и поддържа информационна система за земеделските почвени ресурси.

(2) Информационната система за земеделските почвени ресурси освен информация по чл. 5 поддържа специален регистър за:

1. физическите и юридическите лица, причинители на замърсяване;
2. ограничителни и препоръчителни режими на земеползване и предписания за отстраняване на нарушенията;
3. хумусни депа;
4. промишлени отпадъци, пригодни за рекултивация и подобряване на земеделските земи;
5. краткосрочни и дългосрочни програми за подобряване на продуктивните качества на земеделските земи и опазването им от ерозия, замърсяване, засоляване, киселяване и заблатяване.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните утвърждава условията и реда за:

1. разпространение и ползване на официалната информация, посочена в чл. 5;
2. изграждане и поддържане на информационната система за земеделските почвени ресурси.

Раздел II

(Предишен раздел III - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Права и задължения на собственици и ползватели на земеделските земи

Чл. 7. (1) Съгласно чл. 5, ал. 1 ЗОЗЗ собственикът свободно избира начина на ползване на земеделската земя, ако с това не променя нейното предназначение и не нанася вреди на собствената земя, земите на други собственици или на качеството на повърхностните и подпочвените води.

(2) Собствениците на земеделските земи имат право на свободно и безвъзмездно запознаване с информацията по чл. 5 за собствената земя и заплащат само действителни разходи при копиране на тази информация. Другите лица ползват тази информация при условия и по ред, определени в чл. 6, ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Разходите за случаите, предвидени в чл. 8, ал. 5 ЗОЗЗ, се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(4) Изпълнението на условията по ал. 3 се удостоверява от съответните областни дирекции "Земеделие".

Чл. 8. (1) Когато върху ползването на земеделската земя са наложени ограничения по чл. 9, собственикът, съответно ползвателят, е длъжен да ги спазва.

(2) Собствениците и ползвателите на земеделските земи носят отговорност за:

1. съответствието на произвежданата от тях растителна или животинска продукция от земеделската земя с хигиенните норми, утвърдени от Министерството на здравеопазването;

2. (изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) вредите, нанесени на земеделските земи, притежавани от другите собственици, установени от областните дирекции "Земеделие" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Физическите и юридическите лица носят отговорност, ако от областните дирекции "Земеделие" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи е установено, че те с действията си увреждат качеството или екологичните функции на земеделските земи.

Раздел III

(Предишен раздел IV - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Права и задължения на специализираните държавни органи, прилагащи закона

Чл. 9. (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министерството на земеделието и храните има право да налага задължителни ограничения при ползване на земеделските земи при установяване на:

1. увреждане на земеделски земи;
2. несъответствие на произвежданата растителна или животинска продукция с хигиенните норми;
3. влошаване на екологичните функции на почвената покривка и качеството на повърхностните и подпочвените води;
4. други случаи, предвидени със закона.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Задължителните ограничения при ползване на земеделските земи по ал. 1 се налагат по предложение на областните дирекции "Земеделие" или структурните звена към Министерството на земеделието и храните, както и по предложение на съответните структурни звена на Министерството на здравеопазването, Министерството на околната среда и водите и кмета на съответната община, а за територии, защитени по Закона за културното наследство - от Министерството на културата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Налагането на предписания за ограничения при ползване на земеделските земи се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните при условията и по реда, предвидени в правилника, а обжалването им се извършва по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Глава трета

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОДУКТИВНИТЕ КАЧЕСТВА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) На възстановяване и подобряване със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните подлежат земеделски земи, за които по реда на чл. 5, ал. 2 е установено увреждане на екологичните функции на почвената покривка.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Технологиите за възстановяването и подобряването на земеделските

земи по ал. 1 се прилагат въз основа на предварително разработени, съгласувани и одобрени проекти, които се утвърждават от експертен съвет на Министерството на земеделието и храните.

(3) Експертният съвет по ал. 2 утвърждава нормативи за пределни разходи за мероприятия и технологии.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Изпълнителите на технологиите и проектите, финансирани от бюджета на Министерството на земеделието и храните, се определят по реда на Закона за обществените поръчки.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Физическите и юридическите лица - причинители на замърсяването или увреждането на земеделските земи, поемат разходите за дейностите по чл. 10.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Причинителят на замърсяването или увреждането на земеделските земи се установява въз основа на информацията по чл. 5 след проверка на място. На нарушителя се съставя акт по реда на глава девета от ЗОЗЗ.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.).

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Разходите за отстраняване на причините за неизпълнението на препоръките за опазване на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции и трайни екологични нарушения и замърсявания на почвената покривка вследствие от минали действия и бездействия на държавни органи и организации или когато причинителят на уврежданията не е установен, могат да бъдат осигурявани от бюджета на Министерството на земеделието и храните и/или от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.

Чл. 13. (1) Собствениците на земите, върху които са приложени проекти и технологии, посочени в чл. 7, ал. 1 ЗОЗЗ, са длъжни да спазват определените с тях изисквания и предписания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) При неспазване на изискванията и предписанията собствениците на земите възстановяват на бюджета на Министерството на земеделието и храните или на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда вложените средства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Контролът по спазването на препоръките, изискванията и предписанията на собствениците и ползвателите на земеделските земи се упражнява от областните дирекции "Земеделие" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи и от общинските органи.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г., доп., бр. 34 от 2016 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Исканията за финансиране на разработки и за прилагане на одобрени от експертния съвет по чл. 10, ал. 2 проекти на технологии за подобряване на земеделските земи със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните се отправят от кмета на съответната община чрез областните дирекции "Земеделие" до специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В мотивираните искания по ал. 1 се доказва необходимостта от възстановяване или подобряване на предложените земи, както и необходимостта от ползването на средства.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. и доп., бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Комисията за земеделските земи

разглежда предложенията за финансиране на разработки и одобрени проекти и се произнася с решение. Въз основа на решението на Комисията за земеделските земи министърът на земеделието и храните издава заповед за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка.

Чл. 15. (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Съгласно чл. 10 ЗОЗЗ Министерството на земеделието и храните, съответно общината, може да предостави за срок, определен с договор, безвъзмездно право на ползване на физически и юридически лица, възстановили или подобрили със собствени средства държавни или общински земеделски земи, когато са:

1. замърсени с тежки метали и металоиди, радионуклиди, нефтопродукти, други органични замърсители, промишлени и битови отпадъци;
2. засолени от промишлена дейност или неправилно напояване или отводняване;
3. вкислени от промишлена дейност;
4. оврази, дерета, мочурища, силно ерозирани или силно каменисти почви и други терени, определени като некатегоризуема земеделска земя.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) Договорът по ал. 1 се сключва въз основа на проект за възстановяване или подобряване на земята, утвърден от експертния съвет по чл. 10, ал. 2.

Чл. 16. (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Изпълнението на договора за възстановяване или подобряване и ползване на държавни земеделски земи се контролира от съответната областна дирекция "Земеделие" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, а за общински земеделски земи - от съответната общинска администрация.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) При установяване на нарушения договорът се прекратява едностранно от МЗХ, съответно от общината.

Глава четвърта

РЕКУЛТИВАЦИЯ НА ЗЕМИ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ХУМУСНИЯ ПЛАСТ

Чл. 17. (1) (Доп. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) На рекултивация подлежат нарушените терени, посочени в чл. 11, ал. 1 ЗОЗЗ.

(2) Рекултивацията се извършва въз основа на одобрен проект, който е неразделна част от основния проект за обекта и се изготвя заедно с него.

(3) Терените за рекултивация се определят едновременно с площадката (трасето) на основния обект. Когато това не е направено, терените се определят по реда, посочен в тази глава.

Чл. 18. (1) Когато възникне необходимост за рекултивация на нарушен терен, се отправя искане за назначаване на комисия за определяне на размера и границите на терена.

(2) Комисията се назначава от:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) кмета на общината - когато предлаганата за рекултивация земя е общинска собственост, собственост на физическо или юридическо лице и когато рекултивацията ще се извършва със средства от общинския бюджет;
2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) министъра на земеделието и храните или негов заместник - когато предлаганата за рекултивация земя е държавна собственост и когато рекултивацията ще се извършва със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

Чл. 19. (1) Комисията, назначена от кмета на общината, се председателства от представител на общинската администрация.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Комисията, назначена от министъра на земеделието и храните или негов заместник, се председателства от:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) специалист от съответната областна дирекция "Земеделие", когато теренът е с площ до 300 дка;
2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) специалист от специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, когато теренът е с площ над 300 дка.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., доп., бр. 34 от 2016 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) В състава на комисията по ал. 1 се включват: инвеститорът на обекта за държавни и общински нужди, собственикът на земята, упълномощен представител на кмета на общината, представител на Института по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкарров", София, и представители на специализираните контролни органи или регионални служби на Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на околната среда и водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Когато комисията е назначена от министъра на земеделието и храните и размерът на земята е над 300 дка, в състава на комисията по ал. 1 задължително се включват и представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 20. (1) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато протоколът на комисията по чл. 18, ал. 2 е подписан с особено мнение от представител на дадено ведомство, той се съгласува писмено с това ведомство.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Лицето, назначило комисията, одобрява или отказва да одобри протокола.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., отм., бр. 35 от 2012 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) След като бъдат утвърдени размерът и границите на терена за рекултивация, физическото или юридическото лице, поискало назначаването на комисията, изготвя или възлага изготвянето на проект за рекултивация.

Чл. 21. (1) Рекултивацията на терени, отчуждени за държавни или общински нужди, се извършва от инвеститора на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Размерът и границите на земята, която ще се рекултивира, се определят по реда на чл. 17 и 18 или по реда на раздел I на глава пета.

(3) Разходите за рекултивация на нарушения терен в съответствие с одобрения проект се включват в генералната сметка и в сметната стойност на обекта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 35 от 2012 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г., отм., бр. 35 от 2012 г.).

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Проектът за рекултивация се съгласува със заинтересуваните ведомства, посочени в Наредбата за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

(2) Проектът за рекултивация се одобрява от:

1. инвеститора на обекта - когато се рекултивират терени, отчуждени за държавни и общински нужди, и стойността на рекултивацията е включена в сметната стойност на обекта;
2. (предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) министъра на земеделието и храните или негов заместник - когато рекултивираният терен е държавна собственост и когато рекултивацията се извършва със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните;
3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) кметът на общината - в останалите случаи;

4. (отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.).

(3) Посоченият в ал. 1 и 2 ред не се прилага за обектите, за които има одобрен проект преди влизане в сила на ЗОЗЗ.

Чл. 23. (1) Извършената техническа рекултивация се приема от комисия, която се назначава от:

1. кмета на общината - когато рекултивираният терен е общинска собственост или е собственост на физически или юридически лица;
2. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) министъра на земеделието и храните или негов заместник - когато рекултивираният терен е държавна собственост или рекултивацията е извършена със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(2) Комисията се председателства от:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 35 от 2012 г.) специалист от областната дирекция "Земеделие", когато земята е от общинския поземлен фонд или е от държавния поземлен фонд с площ до 300 дка;
2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) специалист от специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, когато земята е от държавния поземлен фонд с площ над 300 дка и/или когато рекултивацията е извършена със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Съставът на комисията е същият, както е посочено в чл. 19, ал. 3 и с участието на представител на изпълнителя на техническата рекултивация.

Чл. 24. (1) Рекултивираната земя, предназначена за земеделско ползване, се категоризира по реда на Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение.

(2) Рекултивираната държавна земеделска земя се причислява към Държавния поземлен фонд, а рекултивираната общинска земеделска земя се причислява към поземления фонд на съответната община.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.).

(4) Земята, рекултивирана по реда на чл. 12, ал. 2 ЗОЗЗ, става собственост на инвеститора на обекта.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Не може да стане собственост на инвеститора рекултивираната земя, когато рекултивацията е извършена със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Спазването на изискванията за придобиване на собственост върху рекултивираната земя се установява от комисията за приемане на техническата рекултивация и се отразява в протокола на комисията. Протоколът на комисията се одобрява от министъра на земеделието и храните, когато земята е отчуждена за държавни нужди, и от кмета на съответната община, когато земята е отчуждена за общински нужди.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Когато физическото или юридическото лице рекултивира със собствени средства държавни или общински нарушени терени и желае да ги ползва безвъзмездно като земеделски земи, то отправя мотивирано искане до МЗХ, съответно до съответната община.

(2) Договорът за ползването на земята се сключва по реда на чл. 15, а контролът се осъществява по реда на чл. 16 от правилника.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В обяснителната записка към подробния устройствен план (ПУП) за площадката (трасето) на даден обект се определя от каква част от

площадката (трасето) ще се отнеме хумусният пласт и на каква дълбочина следва да бъде отнет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) Когато хумусният пласт не може да бъде оползотворен непосредствено след отнемането му, в плана по ал. 1 се определя местоположението, границите и площта на площадката за хумусното депо. Срокът за ползване на земята за хумусно депо се определя с договор по реда на раздел VI "Временно ползване".

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) Когато хумусният пласт не може да бъде използван поради замърсяване или по други причини, удостоверени по съответния ред, това се отразява в решенията на комисията и в ПУП и хумусният пласт не се отнема и не се използва за рекултивация.

Глава пета

ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ ЗА НЕЗЕМЕДЕЛСКИ НУЖДИ

Раздел I

Определяне и утвърждаване на площадки за строителство, трасета за линейни обекти и терени за включване в границите на населените места и селищните образувания

(Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г.)

Чл. 27. (1) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 93 от 2018 г.) За всеки обект, който се предлага да се изгради или разшири върху земеделска земя, се определя необходимата площадка или трасе освен за:

1. обекти, свързани с ползване на земеделските земи;
2. промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди, предвидена с влязъл в сила общ устройствен план;
3. изпълнение на концесионен договор.

(2) По реда на ал. 1 се определят:

1. площадки за всички видове нови обекти, строителството на които не е започнало;
2. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 34 от 2016 г.) площадки за изграждане на язовири, електроцентрали и други хидротехнически и енергийни обекти, площадки на жп гари, контейнерни терминали, летища, пристанища, депа за отпадъци и други площадки за третиране на отпадъци;
3. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) трасетата за:
  - а) автомагистрала, пътища, жп линии, плавателни, напоителни, отводнителни канали и други трасета на обекти на техническата инфраструктура, разположени върху повърхността на терена;
  - б) (отм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.);
  - в) (отм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.);
4. (отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.);
5. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. и доп., бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 41 от 2004 г.) терени за създаване на нови зони за курортно и вилно строителство, както и разширение на индустриални, производствени и търговски обекти, болници, спортни игрища и паркове, включително гробищни паркове и площадки за третиране на отпадъци, както и други терени за включване в границите на населените места и селищните образувания;

б. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., отм., бр. 35 от 2012 г.);
7. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) терени за включване в най-вътрешния пояс "Г" на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;

8. терени за включване в охранителни и сервитутни зони, обекти и съоръжения, когато тези земи не могат да се ползват за производство на земеделска продукция.

(3) Площадките, трасетата и терените, посочени в ал. 2, се определят по този ред, когато са разположени върху:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) земеделски земи извън границите на населените места и селищните образувания, определени с ПУП и извън границите на горските територии;

2. (отм., предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 35 от 2012 г.) неземеделски земи (оврази, дерета, сипеи и изоставени речища) в границите на селскостопанската територия.

Чл. 28. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 48 от 2000 г., бр. 66 от 2001 г.)

(1) (Изм. – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) Необходимата площадка или трасе за изграждане или за разширяване на обекта върху земеделски земи се определя със скица на имота или със скица-проект, когато площадката е за част от имота, с посочени граници и площ, определени с геодезическите координати на определящите ги точки.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм., бр. 93 от 2018 г.) За линейните обекти на техническата инфраструктура се представя трасе с предварителен проект по чл. 126, ал. 6, т. 1 от Закона за устройство на територията.

(3) Едновременно с основната площадка или трасе за всеки обект се определят необходимите спомагателни и допълнителни площадки, комуникации, площадки за хумусни депа, терени за рекултивации, терени за временно ползване и други, свързани с изграждането на обекта.

(4) Трасетата на линейни обекти се определят по принцип успоредно на минимално допустимото разстояние от съществуващи линейни и други обекти и се съобразяват по възможност с имотните граници с оглед намаляване размера на необходимата площ за обекта и създаване на минимални затруднения при използването на земеделските земи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) При определяне на трасета за пътища и жп линии се взема предвид само земята в обхвата на пътя съобразно изискванията на Закона за пътищата и на Закона за железопътния транспорт. Площадките за всички спомагателни и допълнителни обекти извън сервитута се определят, съгласуват и доказват отделно като самостоятелни обекти.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) Когато се засягат земи от първа до шеста категория, за обекта се определят най-малко две площадки или трасета с изключение на земите, които се предлагат за добив на подземни богатства.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) Една площадка или трасе независимо от категорията на земята може да бъде определена за водоползване, разширение на линейни и други обекти, както и когато се иска промяна на предназначението на земеделски земи на физически или юридически лица за собствени нужди.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 93 от 2018 г.) Собственикът или лицето, което има право да строи в чужд имот, представя обяснителна записка, в която посочва:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 93 от 2018 г.) наименованието на обекта/обектите, данни за предвижданата дейност;

2. (изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г., доп., бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 93 от 2018 г.)

местоположението на обекта – местност, землище на населеното място и неговата категория, община, област, отстояние от границите на общия и/или подробния устройствен план на населеното място, отстояние от републиканската пътна мрежа и от други най-близко съществуващи обекти и селищни образувания;

3. (изм. – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) размерът и границите на предлаганите площадки или трасета за основния обект и на предлаганите спомагателни и допълнителни площадки;
  4. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) за кариери (открити рудници) - размерът на проучените запаси, мощността на пласта, годишният добив (производство) и ежегодно необходимата площ;
  5. за площите, предвидени с общите и подробните устройствени планове за включване в границите на населените места и селищните образувания, се описват мотивите за това;
  6. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., отм., бр. 34 от 2016 г.);
  7. при терени за включване в охранителни и сервитутни зони - видът и характерът на ограниченията, при които може да се ползва земеделската земя;
  8. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) изрично частта, точните граници и размери на определената площадка или трасе, която засяга площи от горската територия.
- (2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Когато са описани две или повече площадки или трасета за обекта, се предлага мотивирано кой вариант да бъде утвърден като окончателен, като се прилагат сравнителни таблици.

Чл. 30. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 63 от 2000 г., бр. 66 от 2001 г.)

(1) За всеки обект се комплектува преписка, която съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г.) заявление по образец от лицата по чл. 18 и 19 ЗОЗЗ за утвърждаване на площадка и/или трасе за изграждане или разширение на обекта върху земеделска земя;
2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 34 от 2016 г., бр. 93 от 2018 г.) скица на имота или скица-проект, когато площадката е за част от имота, с посочени граници и площ, определени с геодезическите координати на определящите ги точки, в два екземпляра;
3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) в случаите, когато се засягат земи от горската територия, се прилага становище от съответната регионална дирекция по горите;
4. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) удостоверение, поливна ли е земята, издадено от министъра на земеделието и храните или от упълномощено от него лице в 7-дневен срок; за линейните обекти на техническата инфраструктура се издава едно удостоверение за всички засегнати имоти, разположени на територията на едно землище;
5. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) акт за категорията на земята, издаден съгласно чл. 17, ал. 2 ЗОЗЗ и Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение, от областната дирекция "Земеделие" в 7-дневен срок;
6. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 35 от 2012 г.) становища или влезли в сила решения, издадени по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие;
7. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 93 от 2018 г.) обяснителна записка по чл. 29, ал. 1;
8. (отм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., нова, бр. 34 от 2016 г., отм., бр. 93 от 2018 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Когато е определена площадка или трасе за нуждите на физическо или юридическо лице, се прилага и копие от документа за собственост или предварителен договор за учредяване право на строеж върху земята. Когато имотът е съсобствен, се прилага и нотариално заверена декларация за съгласие за исканата промяна от съсобствениците.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Определянето на площадка или трасе за нуждите на физическо или юридическо лице върху земи от държавния поземлен фонд или общинския поземлен фонд се извършва след предварително писмено съгласие на министъра на земеделието и храните или решение на общинския съвет.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм., бр. 93 от 2018 г.) Към определената със скица на имота или скица-проект, когато площадката е за част от имота, с посочени граници

и площ, определени с геодезическите координати на определящите ги точки, площадка за разширение на съществуващ обект се прилага копие от документ за собственост на съществуващия терен, съответно документ, с който е предоставена, отчуждена или е променено предназначението на земята за съществуващия обект, и скица - кадастрален план (карта) на изпълненото строителство.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Когато за обекта са предложени две или повече площадки или трасета, се прилага сравнителна таблица, в която се посочват площта, качеството, поливността, начинът на трайно ползване и собствеността на засегнатите земеделски земи.

(6) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) За линейните обекти на техническата инфраструктура - предварителен проект по чл. 126, ал. 6, т. 1 от Закона за устройство на територията, придружен с регистър на засегнатите имоти, заверен от общинската служба по земеделие, съответно от службите по кадастръ, и баланси по видове категория, видове собственост и вид територия. За трасета, преминаващи през територията на повече от една община, се допуска проектите да бъдат изработени и в по-дребен мащаб от посочения в т. 2, буква "б".

(7) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г., отм., бр. 34 от 2016 г.).

(8) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) В случаите на чл. 20а ЗОЗЗ се комплектува преписка, съдържаща следните документи:

1. (изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г.) заявление по образец от кмета на съответната община, изготвено въз основа на искане от собственика/собствениците на поземлените имоти;

2. документи за собственост на имотите и актуални скици към тях;

3. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) извадка-копие от одобрен регулационен план и акта за одобряването му с нанесено предложение за изменение на регулационната граница, а за територии, защитени по Закона за културното наследство и съгласувателно становище от Министерството на културата;

4. удостоверение, издадено от общинската служба по земеделие, за категорията на земеделските земи;

5. (нова – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) становища или влезли в сила решения, издадени по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

(9) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., изм. и доп., бр. 93 от 2018 г., бр. 67 от 2019 г.) Информацията по ал. 1, т. 3 и 4 и по ал. 8, т. 4 се събира и проверява служебно чрез справка в съответния публичен регистър, а когато такъв не се поддържа, информацията се изисква и получава по служебен път от компетентната администрация. За служебно изискване и получаване на информацията по ал. 1, т. 5 и 6 и по ал. 8, т. 5 заинтересованото лице посочва номер и дата на издаване на документа.

Чл. 30а. (Нов – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) (1) Не се допуска утвърждаване на площадки и/или трасета за проектиране и промяна на предназначението на земеделски земи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А" по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, в които попадат пясъчни дюни, освен в случаите по чл. 17а от същия закон.

(2) До отразяването на границите на пясъчните дюни в кадастралната карта и в специализираните карти и регистри по чл. 6, ал. 7 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие утвърждаването на площадки и/или трасета за проектиране и промяна на предназначението на земеделски земи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А" по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие се разрешава след писмено становище на министъра на околната среда и водите или на оправомощено от него длъжностно лице, удостоверяващо, че в имота не попадат пясъчни дюни.

(3) Информацията по ал. 2 се изисква и се получава по служебен път от компетентната администрация.

Чл. 31. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) (1)

Предложението за утвърждаване на площадка или трасе за изграждане или разширение на обекти върху земеделски земи се прави до комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ от:

1. (изм. – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) собственика или от лицето, което има право да строи в чужд имот - за извършване на строителство върху собствена земя; когато земята е съсобствена или наследствена, се прилага нотариално заверена декларация за съгласие за исканата промяна от съсобствениците (наследниците);
  2. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) кмета на общината - за обекти за общински нужди, разположени на територията на съответната община или за включване на земеделски земи в границите на урбанизираните територии (населените места и селищните образувания);
  3. областния управител - за обекти за държавни нужди, разположени на територията на съответната област;
  4. министъра на регионалното развитие и благоустройството - за обекти за държавни нужди, разположени на територията на повече от една област.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) В предложението за обекти за държавни и общински нужди се посочват: размерът и местонахождението на възможните площадки, от които най-малко една да бъде върху слабопродуктивна или непригодна за земеделско ползване земя от седма до десета категория или некатегоризируеми. Посочват се също собствеността и културният вид на земята.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., отм., бр. 34 от 2016 г.).
- (4) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.).

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 35 от 2012 г.) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ обсъжда предложението за всеки обект и в едномесечен срок от подаването на писменото искане, ако е оформено и комплектувано съгласно изискванията, утвърждава с решение необходимата площадка или трасе за изграждане на обекта или за включване на земеделски земи в границите на урбанизираните територии или създаването на нови селищни образувания. Ако искането не е оформено и комплектувано, то се връща на предложителя със съответните указания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Когато се засяга поливна площ или земя от първа до четвърта категория с площ над 500 дка, с изключение на случаите по чл. 23, ал. 2 ЗОЗЗ, Комисията за земеделските земи обсъжда предложението и предлага проект на решение, който се внася в Министерския съвет от министъра на земеделието и храните. С решението на Министерския съвет се разрешава проектирането и изграждането на обекта съгласно чл. 23 ЗОЗЗ.

(3) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ не утвърждава площадка или трасе за проектиране на обекта, когато:

1. съществува възможност обектът да се изгради върху друга земя в землището на същото населено място, която е по-слабо продуктивна или негодна за земеделско ползване, с изключение на случаите по чл. 28, ал. 7;
2. обектът или предвижданата дейност ще има отрицателно въздействие върху околната среда, установено по съответния ред от МОСВ;
3. предлаганата площадка или трасе не е съобразена с хигиенни и строителни изисквания или с наложени ограничения по други закони;
4. площадките за крайпътни обекти са разположени в сервитута на пътища от републиканската пътна мрежа; в сервитута се допуска изграждането само на пътни връзки до обектите;
5. (нова – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) за изграждането на обекти за производство на електрическа енергия от слънчева енергия е налице отказ за присъединяване, издаден от съответния

оператор на електрическа мрежа, или липсва становище за условията и начина на присъединяване от съответния оператор на електрическа мрежа.

(4) Когато при обсъждането на предложението за даден обект възникнат въпроси за доизясняване, комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ може да отложи разглеждането му и да възложи допълнително проучване.

Чл. 33. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г.) За определяне на необходимата земя за отстраняване на последиците от природни бедствия и производствени аварии Комисията за земеделските земи постановява решение по предложение на засегнатите лица, придружено със заповед за обявяване на бедствено положение, издадена по реда на Закона за защита при бедствия. В този случай не се провеждат процедурите по тази глава и не се дължи такса по чл. 30 ЗОЗЗ. Отстраняването на последиците може да започне незабавно.

Чл. 34. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За рудниците и кариерите се изработват проекти за експлоатация и за рекултивация.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Размерът на необходимата земя за застрояване за всеки обект се определя в съответствие с утвърдените нормативи за застрояване.

Чл. 35. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) (1) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) При влязло в сила решение за утвърждаване на окончателна площадка и/или трасе заинтересованото лице може да поиска разрешение за изработване на подробен устройствен план по реда на Закона за устройство на територията.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., предишна ал. 1, бр. 93 от 2018 г.) Подробният устройствен план за утвърдената площадка или трасе или утвърден терен за включване в границите на урбанизираните територии се внася от собственика на земята или от инвеститора на обекта за приемане от експертните съвети по чл. 3, 4 и 5 ЗУТ и за одобряване по реда на чл. 129 ЗУТ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., предишна ал. 2, бр. 93 от 2018 г.) Проектите за експлоатация и рекултивация на рудници и кариери се приемат от експертен съвет на заинтересуваното ведомство.

Чл. 36. (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Раздел II

(Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Промяна на предназначението на земеделски земи в строителните граници на населените места или селищните образувания

Чл. 37. (Отм., нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) За земеделски земи (застроени и незастроени), включени в строителните граници на населените места и в други селищни образувания, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени до влизането в сила на отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата от 1973 г., не се извършват процедурите по реда на ЗОЗЗ, и този правилник. Промяна на функционалното предназначение и на регулационните отреджания за тези земи се извършва по реда на ЗУТ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За незастроени и застроени земеделски земи, включени в строителните граници на населените места и селищните образувания, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени по отменения Закон за териториално и селищно устройство след 1 юли 1973 г., за които не са извършени процедурите или те не са приключени с решение на Комисията за земята по отменения Закон

за опазване на обработваемата земя и пасищата от 1996 г., комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ без провеждане на процедура по определяне и утвърждаване на площадка постановяват решение за промяна на предназначението на земята. В тези случаи се заплаща единичният размер на таксата по чл. 30 ЗОЗЗ.

(3) Доказването на обстоятелствата по ал. 2 се извършва с приложен заверен препис от заповедта за одобряване на плана и скица-копие от одобрения план или околоръстен полигон.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 93 от 2018 г.) За земите по ал. 2, както и за тези по чл. 3, ал. 3, собственикът или лицето, което има право да строи в чужд имот, изготвя мотивирано предложение за промяна на нейното предназначение до комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ, към което се комплектува преписка, която съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) копие от решението на комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ и извадка от картния материал към него - за земите по чл. 3, ал. 3, или посочените документи в ал. 3 - за земите по ал. 2;

2. (изм. – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) копие от документ за собственост, за учредено право на строеж или друга суперфиция, действащ концесионен договор или друг документ, установяващ право да се строи в чужд имот по силата на специален закон, като в случаите, в които до тези документи е осигурен достъп по електронен път, се посочва само техният номер и мястото на публикуването им;

3. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) скица на имота в координатната система на кадастралната карта - в 2 екземпляра;

4. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 93 от 2018 г.) извадка от влязъл в сила подробен устройствен план, която засяга съответната територия, или копие от подробен устройствен план за урегулирания поземлен имот;

5. акт за категория на земята, издаден от областната дирекция "Земеделие";

6. удостоверение поливна ли е земята;

7. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм. и доп., бр. 34 от 2016 г.) становища или влезли в сила решения, издадени по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Таксата по чл. 30, ал. 1 ЗОЗЗ при прилагане на предходните алинеи се определя служебно от Министерството на земеделието и храните.

(6) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., доп., бр. 93 от 2018 г., изм. и доп., бр. 67 от 2019 г.) Информацията по ал. 4, т. 1 и 6 се събира и проверява служебно чрез справка в съответния публичен регистър, а когато такъв не се поддържа, информацията се изисква и получава по служебен път от компетентната администрация. За служебно изискване и получаване на информацията по ал. 4, т. 5 и 7 заинтересованото лице посочва номер и дата на издаване на документа.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., нов, бр. 66 от 2001 г.) (1) Земи, изключени от границите на ЗРП, както и от границите на околоръстните полигони на населените места и на други селищни образувания с решения на бившите изпълнителни комитети на областните, окръжните и общинските народни съвети в изпълнение на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет или на Министерския съвет или по силата на административни актове, с които са одобрявани тези планове или околоръстните полигони, се включват отново в границите им с решение на Комисията за земеделските земи въз основа на ПУП, приет от съответния експертен съвет по устройство на територията. За тези земи не се дължат такси по чл. 30 ЗОЗЗ и не се провежда процедура по определяне на площадка.

(2) За земите по ал. 1 кметът на общината изготвя мотивирано предложение до Комисията за земеделските земи, към което се прилагат:

1. предложение на собственици на земя за включването на имоти в строителните граници на населеното място или селищното образувание;
2. копие от стария план, от което да се вижда, че предлаганите земи са били в строителните граници, и актът за одобряването му;
3. копие от действащия план, с който са изключени тези земи, и копие от документа за изключването им;
4. документи за собственост на имотите и скици към тях;
5. подробен устройствен план;
6. решение на съответния експертен съвет по устройство на територията.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Раздел III

(Предишен раздел II, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Промяна на предназначението на земеделски земи за собствени неземеделски нужди

Чл. 40. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 93 от 2018 г.) При наличие на влязъл в сила подробен устройствен план за обекта собственикът или лицето, което има право да строи в чужд имот, може да внесе предложение за промяна на предназначението на земята, когато обектът се изгражда за собствени нужди.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Лицата по ал. 1 изготвят мотивирано предложение, придружено с документите по чл. 30 до комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ, към което се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) копие от влезлия в сила ПУП - в 2 екземпляра, заповедта на кмета или решението на общинския съвет за одобряването му и констативен акт, удостоверяващ влизането им в сила;
2. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) за рудници (кариери) - проекти за експлоатация и рекултивация;
3. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) за линейни обекти - копие от влезлия в сила подробен устройствен (парцеларен) план с координати на чупките на обекта в 2 екземпляра, заповедта на кмета или решението на общинския съвет за одобряването му и констативен акт, удостоверяващ влизането им в сила;
4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2016 г., отм., бр. 67 от 2019 г.);
5. (нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г., предишна т. 4, бр. 34 от 2016 г., отм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г.);
6. (нова - ДВ, бр. 93 от 2018 г.) здравно заключение, издадено по реда на чл. 18 от Наредба № 36 от 2009 г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол (ДВ, бр. 63 от 2009 г.).

(3) Когато земята е собственост на физическо или юридическо лице и върху нея е утвърдена площадка или трасе за изграждане на обект в случаите по чл. 18 ЗОЗЗ, лицето, изграждащо обекта, или инвеститорът може да поиска промяна на предназначението на земеделската земя след като придобие собственост или право на строеж върху нея.

(4) Когато земята е в държавния поземлен фонд или в общинския поземлен фонд и върху нея е утвърдена площадка или трасе за изграждане на обект от физическо или юридическо лице (инвеститор), извън случаите по чл. 19 ЗОЗЗ, то е длъжно да придобие право на собственост или право на строеж върху земята преди промяната на нейното предназначение по реда на ал. 1 и 2.

(5) По реда на ал. 1 и 2 се прави предложение от инвеститора на обекта за промяна на предназначението на общински земи за общински нужди и на държавни земи за държавни нужди.

(6) (Нова – ДВ, бр. 67 от 2019 г.) За територии с влезли в сила общи устройствени планове служебно се събира и прилага към документите по ал. 2 извадка от плана с обхват на поземления имот (поземлените имоти) и удостоверение за устройствената зона чрез справка в съответния публичен регистър, а когато такъв не се поддържа – от съответната общинска администрация.

Чл. 41. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ обсъжда предложението и в 30-дневен срок от датата на внасянето му се произнася с решение за промяна на предназначението на земеделската земя.

(2) Промяната на предназначението на земеделската земя може да бъде разрешена на етапи в съответствие с искането на собственика на земята или на инвеститора.

(3) В решението на комисията се посочват размерът на таксата, която следва да се заплати по чл. 30 ЗОЗЗ за цялата площ или за съответния етап, както и други задължения, произтичащи от разпоредбите на ЗОЗЗ и този правилник.

(4) Решението за промяна на предназначението на земята влиза в сила след като бъде заплатена дължимата такса за обекта.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 34 от 2016 г.) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ спира процедурата за промяна на предназначението на земеделската земя, когато при обсъждането за даден обект възникнат въпроси за доизясняване.

Чл. 42. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) В 7-дневен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди съответната комисия изпраща препис от него на общинската администрация и на службата по геодезия, картография и кадастър по местонахождението на имота за нанасяне в кадастъра. Когато с решението за промяна на предназначението на част от поземления имот се образуват нови имоти съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за кадастъра и имотния регистър, службата по геодезия, картография и кадастър дава идентификатор на новообразуваните поземлени имоти.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) След нанасянето в кадастъра по ал. 1 по искане на собственика границите на поземления имот се означават на място с трайни знаци въз основа на кадастралните данни, предоставени от съответната служба по геодезия, картография и кадастър по местонахождението на имота.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г.) Разрешение за строеж се издава на физическо или юридическо лице само след като има влязло в сила решение на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ за промяна на предназначението на земеделската земя, след трасиране на границите по реда на чл. 42, ал. 2 и след като се отнеме и съхрани или оползотвори хумусният пласт съгласно чл. 14 и 15 ЗОЗЗ.

Раздел IV

(Предишен раздел III - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Промяна на предназначението на земеделски земи - собственост на физически или юридически лица, за държавни и общински нужди (Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., бр. 41 от 2004 г.) При наличие на влязъл в сила подробен устройствен план за обекти за държавни нужди или за общински нужди, разположени върху земеделска земя - собственост на физически или юридически лица, а за рудници и кариери - и приет цялостен проект за добив и проект за рекултивация, се внася мотивирано предложение до комисията по чл. 17, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ за промяна на предназначението на необходимата земя.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г., бр. 93 от 2018 г.) Предложението се внася в срок до една година след влизането в сила на подробния устройствен план от лицата или органите по чл. 31, ал. 1, т. 2, 3 и 4.

(3) Когато обектът се изгражда на етапи, в посочения срок се внася предложение за промяна на предназначението на необходимата земя за изграждане на първия етап.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Едногодишният срок по ал. 2 не се отнася за утвърдени трасета на автомагистрали, пътища от I, II и III клас, жп линии, електропроводи, газопроводи, нефтопроводи и за утвърдени площадки за рудници, електроцентрали, депа за твърди битови отпадъци за градове с над 100 000 жители и други промишлени обекти с национално значение.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) Към предложението се прилагат документите, определени в чл. 40, ал. 2.

Чл. 45. (1) Комисията за земеделските земи обсъжда предложението и се произнася с решение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., доп., бр. 66 от 2001 г.) В решението на комисията се посочва размерът на таксата, която следва да се заплати по чл. 30 ЗОЗЗ за цялата площ на обекта или за съответния етап. Решението за промяна на предназначението на земята влиза в сила след като бъде заплатена дължимата такса за обекта.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Влязлото в сила решение за промяна на предназначението на земеделската земя - собственост на юридически и физически лица, необходима за публични държавни нужди или публични общински нужди, е основание за започване на процедура за отчуждаване на тези земи.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 39 от 2011 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 93 от 2018 г.) Земеделските земи се считат с променено предназначение от момента на влизане в сила на ПУП, предвиждащ изграждане на национален обект или на общински обект от първостепенно значение, които стават публична държавна или публична общинска собственост.

(6) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 93 от 2018 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) В случаите по ал. 5 в 14-дневен срок от влизането в сила на подробния устройствен план органът, одобрил плана, изпраща на министъра на земеделието и храните копие от него, придружено с констативен акт, удостоверяващ влизането му в сила, регистър на засегнатите имоти и решенията, определящи значението на обектите. Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение, което да послужи за служебно отразяване на промяната на предназначението на земеделската земя в съответните регистри. Отказът за издаване на удостоверение подлежи на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 46. (1) Отчуждаването на земеделски земи за изграждане на обекти, представляващи публична държавна собственост, се извършва по реда на глава трета от Закона за държавната собственост, а за изграждане на обекти, представляващи публична общинска собственост - по реда на глава трета от Закона за общинската собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Процедурата по отчуждаване следва да започне в срок до три години от влизането в сила на решението за промяна на предназначението на земята.

(3) Когато отчуждаването се извършва на етапи, в посочения срок следва да започне отчуждаването на земята, необходима за първия етап.

- (4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато отчуждаването на земи се извършва на етапи поради характера на изграждания обект, собствениците на земите ги ползват по тяхното първоначално предназначение без право за изграждане на обекти и влагане на инвестиции с дълготраен характер. При неспазване на тези ограничения собствениците не се обезщетяват за извършените подобрения и премахват изградените сгради и съоръжения за своя сметка.
- (5) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.).

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.).

Чл. 48. (1) (Отм., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) В 7-дневен срок от влизането в сила на решението по чл. 45, ал. 1 Комисията за земеделските земи извършва процедурите по чл. 42, ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) В случаите по чл. 19 ЗОЗЗ за реализиране на проекти от общините, свързани с изграждане на инфраструктурни и други обекти и съоръжения - публична общинска собственост, със съгласие на министъра на земеделието и храните се допуска промяна на предназначението на земи от държавния поземлен фонд.

(4) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) Влязлото в сила решение на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ се изпраща в 7-дневен срок на областния управител по местонахождение на държавния имот за провеждане на процедура за предоставяне на имота на общината по реда на чл. 21, ал. 6 от Закона за общинската собственост.

(5) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) Решението за промяна на предназначението по ал. 4 губи правно действие в случаите по чл. 24, ал. 5, т. 2 и 3 ЗОЗЗ.

(6) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) В случаите по ал. 5 областният управител предприема действия по административен или съдебен ред за отмяна на актовете и разваляне на сделката за прехвърляне. Влезлите в сила отменителни актове са основание за обратното причисляване на имота към държавния поземлен фонд без тежести.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г.)

Разрешение за строеж на обект за публична държавна нужда или публична общинска нужда, се издава само след като има влязло в сила решение на Комисията за земеделските земи за промяна на предназначението на земята, земята е отчуждена, собственикът е обезщетен, хумусният пласт е отнет и са изпълнени задълженията, произтичащи от разпоредбите на чл. 26 ЗОЗЗ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Разрешения за строеж се издават от органите по чл. 148, ал. 2 и 3 ЗУТ.

Раздел V

(Предишен раздел IV - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Промяна на предназначението на земеделска земя, върху която е извършено строителство (Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г.) Физически и юридически лица - собственици на сгради и съоръжения, строителството на които е започнало или завършено върху земеделска земя след 1 юли 1973 г., без да са извършени процедурите по отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата, съответно по Закона за опазване на земеделските земи, са длъжни да внесат мотивирано предложение в Комисията за земеделските земи за промяна на предназначението на застроената земя и на прилежащите площи за функционирането на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В предложението се изясняват видът на обекта, обемът и характерът на извършената дейност, местоположението, границите и размерът на исканата площ.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 за обекта не се определя и не се утвърждава площадка (терен) за проектиране.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) Разпоредбите на този раздел не се прилагат по отношение на сградите и съоръженията, изградени от трудовокооперативните земеделски стопанства, земеделските кооперации и организациите, прекратени по реда на § 12 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, както и за незаети със сгради и съоръжения площи, но негодни за земеделско ползване и неподлежащи на възстановяване, разположени в границите на бившите им стопански дворове.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Разпоредбите на този раздел се прилагат по отношение на застроени и прилежащи терени към сгради и съоръжения с установено държавно участие.

(6) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 5, бр. 35 от 2012 г.) Когато сградите и съоръженията са изградени върху земеделски земи извън строителните граници на населени места или селищни образувания, определени със застроителен и регулационен план или околоръстен полигон преди влизането в сила на отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата от 1973 г., се счита, че предназначението на земята е променено и процедурата за промяна на предназначението по реда на ЗОЗЗ и на този правилник не се провежда. Собствеността върху земята се придобива по реда на чл. 53.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) За обекта се комплектува преписка, към която се прилагат:

1. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) документ за собственост на изградените сгради и съоръжения - в случаите по чл. 53, ал. 2;
2. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) документ за собственост на земята, когато собственикът на сградите е собственик на земята, съответно акт за държавна собственост и актуална скица на имота;
3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., бр. 41 от 2004 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) влязъл в сила ПУП, с който се запазват изградените сгради и съоръжения, изработен съгласно изискванията на ЗУТ, заповедта на кмета или решението на общинския съвет за одобряването му и констативен акт, удостоверяващ влизането им в сила;
4. удостоверение поливна ли е застроената земя;
5. акт за категорията на земята преди извършване на строителството, издаден по реда на Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение;
6. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 41 от 2004 г., бр. 34 от 2016 г.) становище от главния архитект на съответната община (район) относно търпимостта на строежа съгласно § 16, ал. 1 от преходните разпоредби на ЗУТ или относно узаконяване на строежа по § 184 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗУТ (ДВ, бр. 65 от 2003 г.) или по § 127 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗУТ (обн., ДВ, бр. 82 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 98 от 2014 г. и бр. 101 от 2015 г.);
7. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) удостоверение на общинската служба по земеделие за постановеното решение за застроената земя относно признато право на собственост, отказ или възстановена собственост, както и удостоверение за висящо дело по спор за правото на собственост или на друго правно основание; удостоверение не се изисква, когато строителството е извършено върху собствена земя;
8. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) доказателства за година на построяване на сградата, по реда на § 184, ал. 8 ЗУТ;
9. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) копие от наказателно постановление, издадено по реда на глава девета от ЗОЗЗ, и бордеро за платена глоба/санкция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., предишна ал. 5, изм., бр. 66 от 2001 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Собственикът на изградените сгради и съоръжения изготвя докладна записка до Комисията за земеделските земи, към която се прилагат документите и становищата, посочени в ал. 1. Комплектуваната преписка се внася чрез съответната областна дирекция "Земеделие" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи в Комисията за земеделските земи след проверка и заверка на приложените документи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г., нова, бр. 31 от 2003 г., изм., бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) В случаите по чл. 50, ал. 6 собственикът на изградените сгради и съоръжения изготвя искане до министъра на земеделието и храните, към което се прилагат документите и становищата, посочени в ал. 1, т. 1, 3, 6 - 8, акт за държавна собственост, актуална скица на имота, както и оценките по чл. 53.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Чл. 52. (1) Комисията за земеделските земи обсъжда предложението и се произнася с решение.

(2) Собственикът на сградите и съоръженията заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ съгласно § 2, ал. 2 от допълнителните разпоредби на закона и санкция по глава девета от закона.

(3) Разпоредбите на ал. 2 не се отнасят за земеделски земи, чието предназначение е променено преди влизането в сила на ЗОЗЗ с актове на Министерския съвет във връзка с националната сигурност и отбраната на страната в съответствие с чл. 24, ал. 3 ЗСПЗЗ.

Чл. 53. (1) (Доп. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) Земеделската земя, върху която е извършено строителство преди влизането в сила на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, без да е отчуждена, предоставена или да е променено предназначението по установения ред, е държавна или общинска собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 35 от 2012 г., изм. и доп., бр. 34 от 2016 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Собственикът на сградите и съоръженията придобива собственост върху земя – държавна собственост, на която е извършено строителство, чрез замяна с равностойна земя или чрез заплащане на стойността ѝ въз основа на заповед на министъра на земеделието и храните или на упълномощено от него длъжностно лице и с писмен договор, който се вписва в службата по вписванията. Придобиването на земи – общинска собственост, се извършва по реда на Закона за общинската собственост.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2004 г., доп., бр. 45 от 2008 г.) Собственикът на сгради и съоръжения, изградени при спазване изискванията на отменения ЗООЗП, може да придобие правото на собственост върху застроените и прилежащите държавни земи по реда на ал. 2. Когато за земи, разположени в бившите стопански дворове на прекратените селскостопански организации по § 12 от преходните и заключителните разпоредби на ЗСПЗЗ, има одобрен парцеларен план или план на новообразуваните имоти, не се изисква представянето на план по чл. 51, ал. 1, т. 3. За обекта се комплектува преписка, към която се прилагат документите по чл. 51, ал. 3.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 3, изм., бр. 41 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г., бр. 78 от 2006 г., изм. и доп., бр. 35 от 2012 г., доп., бр. 34 от 2016 г.)

Застроената и прилежаща земя, включително когато е разположена извън границите на урбанизирана територия (населено място или селищно образувание), се оценява по реда на чл. 90 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, съответно по реда на чл. 41 от Закона за общинската собственост.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 4, бр. 41 от 2004 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Предложената за замяна земеделска земя се оценява по наредбата по чл. 36, ал. 2 ЗСПЗЗ. Замяната се извършва по парична равностойност.

(б) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., предишна ал. 4, изм., бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 5, бр. 41 от 2004 г., изм., бр. 35 от 2012 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Заменената земеделска земя се включва в държавния поземлен фонд, съответно в общинския поземлен фонд. Стойността на земята – държавна собственост, се заплаща в бюджета на Министерството на земеделието и храните в двумесечен срок от съобщаването на заповедта по ал. 2 на заинтересованите лица по реда на АПК. Стойността на земята – общинска собственост, се заплаща по ред, определен от общинския съвет.

Чл. 54. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) Когато земята е застроена след влизането в сила на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, без да е променено предназначението ѝ по установения ред, задължително се изяснява и доказва нейната собственост. В този случай се прилага становище на общинската служба по земеделие, в което се изяснява какво решение е постановено за застроената земя - признато право на собственост, отказ или възстановяване на собствеността.

(2) Собственикът на изградените сгради и съоръжения следва да придобие собственост върху земята чрез закупуване или замяна, след което предлага промяна на нейното предназначение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Чл. 55. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) В 7-дневен срок от влизането в сила на решението по чл. 52, ал. 1 Комисията за земеделските земи извършва процедурите по чл. 42, ал. 1.

Раздел VI

(Предишен раздел V - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Временно ползване

Чл. 56. (1) При изграждане на обекти - публична собственост на държавата или общините, е възможно ползването на земя за определен срок извън площадката (трасето) на обекта.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) По реда на ал. 1 се ползват земи, които са необходими временно при изграждането на подземни и въздушни линейни обекти.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) По реда на ал. 1 може да се ползва земя, необходима за геоложки и други проучвания.

Чл. 57. (1) За ползването на земята се сключва договор между инвеститора на обекта и собственика на земята.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 35 от 2012 г.).

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г., бр. 41 от 2004 г.) Договорът се сключва при наличието на утвърдена площадка (трасе, терен) за обекта с решение на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) В договора между страните се определят условията и срокът за ползване на земята, размерът на наема, нанесените щети и пропуснатите ползи, начинът на заплащането им и съответните неустойки.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 39 от 2011 г.) Договорът не може да се сключи за повече от 10 години.

Чл. 58. (1) Инвеститорът на всеки обект е длъжен да върне ползваната временно земя след изтичане на срока по договора в първоначалния ѝ вид или във вид, годен за земеделско ползване.

(2) Привеждането на земята в този вид се извършва от инвеститора на обекта за негова сметка в рамките на срока по договора.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) Когато по време на ползването на земята възникне необходимост от изграждане на сгради и/или съоръжения с постоянен характер, инвеститорът на обекта е длъжен в рамките на срока по договора да предложи промяна на предназначението на необходимата земя след придобиване на собственост върху нея или право на строеж.

Чл. 59. (1) Когато инвеститорът на обекта не върне земята след изтичането на разрешен срок за ползване, той се санкционира съгласно чл. 41, ал. 1, т. 6 ЗОЗЗ и му се определя срок за възстановяване и връщане на земята.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., доп., бр. 35 от 2012 г.) Когато земята е застроена и не може да се ползва за земеделски нужди, инвеститорът на обекта, представляващ публична общинска или държавна собственост, се санкционира съгласно чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ. Той е длъжен да предложи промяна на предназначението на земята по реда на раздел V "Промяна на предназначението на земеделска земя, върху която е извършено строителство" от тази глава, като заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ в двоен размер независимо от всички други дължими обезщетения на собственика на земята.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато земята е с нарушен почвен профил, но не е застроена, освен санкциите по чл. 41 ЗОЗЗ инвеститорът на обекта е длъжен да възстанови земята в първоначалния ѝ вид.

Чл. 59а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) При изграждане на обекти от юридически и физически лица за собствени нужди се допуска ползване на земя извън площадката или трасето на обекта за не повече от 10 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., бр. 39 от 2011 г.) За разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, както и за други нужди без застрояване се допуска ползване на земя от физически и юридически лица за не повече от 10 години.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Когато земеделската земя не е собствена, условията за временно ползване се уреждат с договор между лицата по ал. 1 и 2 и собственика на земята.

Чл. 59б. (Нов - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) В случаите по чл. 5б временното ползване на земеделската земя се разрешава с решение на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) В случаите по чл. 59а временното ползване на земеделската земя се разрешава с решение на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 ЗОЗЗ.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) За всеки обект се комплектува преписка, която съдържа:

1. предложение от собственика на земята или от инвеститора;
2. копие от документа за собственост или изрично писмено съгласие от собственика на поземления имот;
3. скица на имота (имотите) в два екземпляра в М 1:500 до 1:5000 с нанесените граници на предложените площадки, заверена от общинската служба по земеделие, съответно от Агенцията по кадастъра;
4. становище от съответната регионална инспекция по околна среда и води;
5. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) проект на подробен устройствен план или ситуационна скица за разполагане на временния обект.

(4) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) При удължаване на срока до 10 години се представят актуализирани документи по ал. 3, т. 1 - 4.

Глава шеста

ТАКСИ ПРИ ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ

Чл. 60. (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г.) (1)

При промяна на предназначението на земеделски земи се заплаща държавна такса съгласно чл. 30, ал. 1 ЗОЗЗ или местна такса, определена от общинския съвет, съгласно чл. 30, ал. 2 ЗОЗЗ.

(2) В случаите по чл. 29, ал. 3 и 4 ЗОЗЗ след постановяване на решение от комисията по чл. 17 ЗОЗЗ за промяна на предназначението на земеделската земя заявителят се уведомява писмено по реда на АПК.

(3) В случаите по ал. 2 решението се връчва след представяне на копие от заявление до съответната общинска администрация за определяне размера на дължимата местна такса, документ от съответната общинска администрация, указващ размера на дължимата местна такса, и посочена банкова сметка, по която таксата следва да бъде преведена, и платежно нареждане за извършено плащане.

(4) Тримесечният срок за дължимата такса тече от датата на уведомяването на лицето за постановеното решение.

(5) Не се заплаща такса за промяна на предназначението на земята в случаите, определени в чл. 24, ал. 7 и чл. 30, ал. 3 и 4 ЗОЗЗ.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Такси за разглеждане на всички предложения от комисииите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ се внасят по бюджета на МЗХ.

(7) Такси се заплащат и за издадени документи, извършени проучвания, експертизи и услуги при промяна на предназначението на земеделските земи съгласно Тарифата за таксите, които се заплащат при промяна на предназначението на земеделските земи.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Чл. 62. (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.).

Глава седма

ОТМЕНЯНЕ И ИЗМЕНЯНЕ НА РЕШЕНИЯ

Чл. 64. (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г., бр. 35 от 2012 г.) (1)

Решението за утвърждаване на окончателна площадка за проектиране влиза в сила след изтичането на срока за обжалване, а ако е обжалвано - от влизането в сила на съдебното решение на последната инстанция.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г., бр. 93 от 2018 г.) Решението за утвърждаване на окончателна площадка за проектиране на обект губи правно действие, когато след изтичането на една година от влизането в сила на подробния устройствен план заинтересованото лице не направи искане за промяна на предназначението на земята. Когато обектът се изгражда на етапи, решението за утвърждаване на площадка или трасе губи правно действие, когато в срок една година от влизането в сила на подробния устройствен план не е поискана промяна на предназначението на земята за изграждане на първия етап. Посоченият едногодишен срок не се отнася за утвърдени трасета за проектиране и изграждане на национален обект или на общински обект от първостепенно значение, които стават публична държавна или публична общинска собственост.

(3) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ отменя или изменя решения за промяна на предназначението на земята в случаите, посочени в чл. 35 ЗОЗЗ.

(4) Решенията по ал. 1 и 2 могат да бъдат отменени или изменени в съответствие с чл. 36 ЗОЗЗ, когато се установи, че при издаването им е допусната очевидна фактическа грешка или са настъпили промени в обстоятелствата, при които са били издадени.

Чл. 64а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) (1) Решението за промяна на предназначението на земеделската земя губи правно действие, когато:

1. в тримесечен срок от съобщаването по реда на чл. 24а ЗОЗЗ не е заплатена таксата по чл. 30 ЗОЗЗ, или
  2. в тригодишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението не е поискано издаването на разрешение за строеж на обекта, или
  3. в 6-годишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението изграждането на обекта не е започнало.
- (2) Изграждането на обекта се счита за започнало, когато са изпълнени разпоредбите на чл. 157, ал. 1 ЗУТ.
- (3) Когато в рамките на един ПУП има повече от един урегулиран поземлен имот, изграждането на обекта се счита за започнало, когато са налице условията по ал. 2 за един от урегулираните поземлени имоти или прилежащата им инфраструктура.
- (4) Сроковете по ал. 1 не се отнасят за случаите, посочени в чл. 37.
- (5) В 7-дневен срок общинската администрация изпраща копие от подаденото искане за издаване на разрешение за строеж или копие от документа по чл. 157 ЗУТ, с които се доказва изпълнение на сроковете, посочени в ал. 1, т. 2 и 3, на службата по геодезия, картография и кадастър и до съответната комисия по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ.
- (6) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2016 г.) Когато в сроковете по чл. 24, ал. 5, т. 2 и 3 ЗОЗЗ не е поискано издаването на разрешение за строеж на обекта или изграждането на обекта не е започнало, общинската администрация уведомява съответната комисия по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ и Службата по геодезия, картография и кадастър за служебно извършване на промяна в съответните регистри.

Чл. 65. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г.) Предложения за отменяне или изменение на решението на комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ могат да правят министри, ръководители на ведомства, областни управители, кметове на общини, инвеститори на обекти за държавни или общински нужди, физически и юридически лица - собственици на земи, както и други организации и лица.

- (2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) За предложението за отмяна или изменение на решението за промяна на предназначението на земеделската земя се уведомяват съответно собственикът на земята, лицето, което има право да строи в чужд имот, или инвеститорът по реда на АПК. В 14-дневен срок от уведомяването лицето може да представи писмен отговор.
- (3) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., отм., бр. 35 от 2012 г.).

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В случаите, когато комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ отменя, изменя решенията си или оставя без уважение предложенията за отменяне или изменение на решение, тя се произнася с ново решение.

- (2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Предложенията за отменяне или изменение се разглеждат и решават в едномесечен срок от постъпването им от органа, издал решението.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Новото решение, съответно отказът за това, се съобщава на заинтересуваните лица и подлежи на обжалване по реда на АПК.
- (4) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.).

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., доп., бр. 93 от 2018 г.) При отмяна на решението за промяна на предназначението на земята, както и в случаите по чл. 24, ал. 5, т. 2 и 3 ЗОЗЗ заплатената такса по чл. 30 ЗОЗЗ не се възстановява. Когато реализирането на инвестиционното намерение не може да се осъществи поради наложени с нормативен или с общ административен акт забрани и решението за промяна на предназначението на земеделската земя бъде отменено по искане на заинтересуваното лице, заплатената такса по чл. 30, ал. 1 или 2 от ЗОЗЗ се възстановява.

- (2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 35 от 2012 г.) При отменяне на решение за промяна на предназначението на земеделски земи за публични държавни и публични общински нужди държавата или общината заплаща на собственика на земята обезщетение за причинени вреди и пропуснати ползи.

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. и доп., бр. 35 от 2012 г.) Когато след промяна на предназначението на земята се иска разширение върху допълнителна площ, собственикът на земята или лицето, което има право да строи в чужд имот, е длъжен да внесе предложение в компетентната комисия по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ. В този случай, без да се провежда процедура за утвърждаване на площадка или трасе, се комплектува преписка по чл. 40, ал. 2, която съдържа и влязла в сила заповед за изменение на ПУП.

(2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) В случаите по ал. 1, когато с допълнителната площ общият размер на земята надхвърли 50 дка, предложението се отправя до Комисията за земеделските земи.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Когато след промяна на предназначението се иска разширение върху допълнителна площ на съществуващия обект за държавни или общински нужди, инвеститорът на обекта е длъжен да внесе предложение в Комисията за земеделските земи. В тези случаи се провежда процедурата за утвърждаване на площадка или трасе по реда на глава пета.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Когато преди изтичането на срока за започване на строителството по чл. 24, ал. 5, т. 3 ЗОЗЗ се иска изменение на функционалното предназначение на обекта, се провеждат процедурите по глава пета. В този случай комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ изменя решението си и определя размера на таксата по чл. 30 ЗОЗЗ за обекта съобразно функционалното му предназначение. Разликата между внесената и новата такса се заплаща от заявителя или му се възстановява.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Когато предложението по ал. 1 - 4 не бъде направено и строителството на обекта е започнало, се счита, че е извършено нарушение и се прилагат разпоредбите на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗОЗЗ и на раздел V от глава пета на този правилник.

(6) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Когато с ПУП, приет от експертен съвет по чл. 3, ал. 2, чл. 4, ал. 2 или чл. 5, ал. 4 ЗУТ, се изменят очертанията на площадката в границите на имота (имотите), без да се променят функционалното предназначение на обекта и размерът на площта на земята, чието предназначение е променено за неземеделски нужди, не се провеждат процедурите по ЗОЗЗ и този правилник. Собственикът на земята представя измененията на подробния устройствен план, който се заверява служебно от секретаря на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ и уведомява службата по кадастъра за извършване на дейностите по чл. 42.

Глава осма

ОРГАНИ ПО ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди се разрешава в зависимост от продуктивните качества на земята и целите на промяната от:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) комисии към областните дирекции "Земеделие" на Министерството на земеделието и храните - когато земята е собственост на физически и юридически лица, исканата площ е до 50 дка от пета до десета категория или не е поливна независимо от категорията на земята в землищата на населените места на територията на съответната област;

2. Комисията за земеделските земи - за случаите, когато:

а) земята е над 50 дка;

- б) (нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) земята е от първа до четвърта категория;
- в) (нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) земята е поливна независимо от категорията;
- г) (предишна буква "б" - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) земята попада в землищата на населени места в повече от една област;
- д) (предишна буква "в" - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) земята служи за задоволяване на държавни или общински нужди независимо от размера ѝ;
- е) (нова - ДВ, бр. 95 от 2008 г., предишна буква "г", бр. 35 от 2012 г.) общата площ на имотите, разположени в едно и също землище, за които са внесени предложения за промяна на предназначението от един и същ собственик или лице, което има право да строи в чужд имот, надхвърля 50 дка, независимо от броя на изработените за тях подробни устройствени планове.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните определя поименния състав на комисиите към областните дирекции "Земеделие".

(2) Комисиите към областните дирекции "Земеделие" се състоят от:

- 1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) председател - директор на областна дирекция "Земеделие";
- 2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) секретар - експерт от областна дирекция "Земеделие";
- 3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) членове - по един представител на регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Дирекцията за национален строителен контрол при Министерството на регионалното развитие и благоустройството, областната администрация и на заинтересуваните земеделски и стопанско-промишлени браншови организации, предложени от съответните ръководители, областните управители и от Българската стопанска камара.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г.).

(4) Председателят на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 ЗОЗЗ по своя преценка може да покани за участие в заседание на комисията представители на съответната община, в чието землище са обектите, както и представители на други заинтересувани страни.

(5) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Комисиите към областните дирекции "Земеделие" се произнасят с решение в случаите по чл. 17, ал. 1, т. 1 ЗОЗЗ и чл. 59б, ал. 2.

(6) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Препис-извлечение от решението за всеки обект се изготвя в 5 екземпляра - за заявителя, за съответната служба по геодезия, картография и кадастър, за техническата служба на общинската администрация, за данъчната служба на общинската администрация и за архива на ОДЗ.

(7) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) На заявителя се предоставят внесените документи със заверени скица и ПУП. В архива на ОДЗ се съхраняват препис-извлечение от решението, копия от скица и ПУП.

(8) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 93 от 2018 г.) Препис от решението за промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди се предоставя на заявителя след представяне на документ за заплатена такса. Когато с решението за промяна на предназначението на част от поземления имот се образуват нови имоти съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за кадастър и имотния регистър, службата по геодезия, картография и кадастър дава идентификатори на новообразуваните поземлени имоти.

(9) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2012 г.) Решенията на комисиите към областните дирекции "Земеделие" могат да се обжалват по реда на АПК.

Чл. 68. (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Към Министерството на земеделието и храните се създава Комисия за земеделските земи.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните е председател на Комисията за земеделските земи.

(3) Комисията за земеделските земи се състои от:

- 1. председател;

2. (нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) заместник-председатели - заместник-министър на земеделието и храните и заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството;
3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) секретар - определя се от председателя на Комисията за земеделските земи;
4. (предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 66 от 2001 г., изм. и доп., бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 53 от 2022 г., в сила от 8.07.2022 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) членове – по един представител на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, на Министерството на здравеопазването, на Министерството на правосъдието, на Министерството на околната среда и водите, на Министерството на икономиката и индустрията, на Министерството на енергетиката, на Министерството на земеделието и храните и на Института по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкар" в структурата на Селскостопанската академия.
- (4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., доп., бр. 93 от 2018 г.) Председателят на Комисията за земеделските земи определя със заповед поименния ѝ състав по предложение на съответните министри и ръководителите на други ведомства. Министрите предлагат и постоянни заместници на членовете на комисията от съответното министерство, които се включват в заповедта.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Председателят на Комисията за земеделските земи може да включва в състава на комисията и независими експерти.
- (6) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм., бр. 66 от 2001 г.) Председателят на Комисията за земеделските земи по своя преценка може да покани за участие в съответното заседание представители на ведомства, областни и общински администрации и на други заинтересувани организации и лица.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм., бр. 66 от 2001 г.).

Чл. 69. (1) Комисията за земеделските земи приема правилник за своята работа, който се одобрява от председателя ѝ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Административното, техническото, експертното и финансовото обслужване на Комисията за земеделските земи се извършва от Министерството на земеделието и храните.

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. и доп., бр. 66 от 2001 г., изм., бр. 35 от 2012 г.) (1) Комисията за земеделските земи обсъжда и се произнася с решение по всички въпроси, посочени в чл. 40, ал. 1 ЗОЗЗ и в правилника.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Препис-извлечение от решението за всеки обект се изготвя в 5 екземпляра - за заявителя, за съответната служба по геодезия, картография и кадастър, за техническата служба на общинската администрация, за данъчната служба на общинската администрация и за архива на МЗХ.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) На заявителя се предоставят внесените документи със заверени скица и ПУП. В архива на МЗХ се съхраняват препис-извлечение от решението, копие от скицата и ПУП.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 93 от 2018 г.) Препис от решението за промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди се предоставя на заявителя след представяне на документ за заплатена такса. Когато с решението за промяна на предназначението на част от поземления имот се образуват нови имоти съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за кадастър и имотния регистър, службата по геодезия, картография и кадастър дава идентификатори на новообразуваните поземлени имоти.

(5) Решенията за промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди и отказът за издаване на решение могат да се обжалват пред Върховния административен съд по реда на АПК. Решението на съда е окончателно и не подлежи на обжалване.

Чл. 70а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Комисията за земеделските земи разглежда и се произнася с решение по:

1. (отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.);
2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., доп., бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) поименните списъци на обектите за възстановяване и подобряване на продуктивните качества на земеделските земи, за финансиране със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

Глава девета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 71. (1) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2008 г.) Нарушителите на Закона за опазване на земеделските земи се наказват по реда, посочен в чл. 41, чл. 41а, 42 и 43 от същия закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., доп., бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Всяко нарушение на закона се установява с акт, който се съставя от длъжностни лица, определени от министъра на земеделието и храните, а в случаите на нарушения за земи от общинския поземлен фонд, както и в случаите по чл. 41а, ал. 1 ЗОЗЗ - от длъжностни лица, определени от кмета на общината.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Наказателното постановление се издава от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице, съответно от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.).

(5) Наказателните постановления се изпълняват, обжалват и отменят по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) При установяване на нарушения на закона министърът на земеделието и храните дава задължителни писмени предписания до нарушителя и определя срок за отстраняване на последиците от нарушението и за възстановяване на земята, годна за земеделско ползване.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2012 г., изм., бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) При неизпълнение на предписанието и неотстраняване на последиците в определения срок министърът на земеделието и храните издава заповед за спиране изграждането на обекта. Заповедта подлежи на обжалване по реда на АПК.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Този правилник се издава на основание § 9 от преходните и заключителните разпоредби на ЗОЗЗ и отменя Правилника за прилагане на Закона за опазване на обработваемата земя и пасищата (ППЗООЗП) (обн., ДВ, бр. 65 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 35 от 1975 г., бр. 5 от 1976 г., бр. 9 от 1978 г., бр. 78 от 1985 г., бр. 53 от 1987 г. и бр. 81 от 1994 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) В допълнение към изрично посочените в чл. 9, ал. 1, чл. 16, чл. 17, ал. 2 и чл. 23, ал. 3 ЗОЗЗ наредби министърът на земеделието и храните утвърждава и издава наредби, указания, методики, инструкции, технически норми и други документи, необходими за прилагането на закона.

§ 2. (1) Започнати и недовършени процедури по отменения ЗООЗП и правилника за прилагането му се довършват по реда на ЗОЗЗ и този правилник.

(2) За започнатата процедура се счита, когато до 27 април 1996 г.:

1. има издадена заповед за назначаване на комисия и е съставен протокол за определяне на площадка (трасе, терен) по чл. 3 или 7 ППЗООЗП;

2. има определена площадка за обекта по реда на чл. 8 ППЗООЗП;

3. има издаден документ от техническата служба на общинската администрация или от ДИТУСК за допустимостта и/или узаконяемостта на изградения обект съгласно § 1, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на ППЗООЗП.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.).

§ 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато за даден обект има издадено решение на Министерския съвет или на Комисията за земята за отчуждаване (предоставяне) на земята за неземеделски нужди или за промяна на нейното предназначение до 27 април 1996 г.

инвеститорът на обекта за държавни или общински нужди или физическото лице при обекти за собствени нужди е заплатило вноската по чл. 15 от отменения ЗООЗП и изграждането на обекта е започнало, се въвежда във владение по реда на чл. 20 и 21 ППЗООЗП.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато вноската по чл. 15 от отменения ЗООЗП не е заплатена, но изграждането на обекта е започнало, се заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ в двоен размер и се издава удостоверение по чл. 55. Когато изграждането на обекта не е започнало и 3-годишният срок не е изтекъл, се заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ и се издава удостоверение по чл. 42 или по чл. 48.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато решението е издадено преди 3 и повече години и изграждането на обекта не е започнало независимо дали вноската по чл. 15 ЗООЗП, съответно таксата по чл. 30 ЗОЗЗ, е заплатена, инвеститорът, съответно физическото или юридическото лице, внася ново предложение в Комисията за земеделските земи, която разглежда предложението и се произнася с решение.

§ 4. (1) Комисията за земеделските земи може да преразглежда решения на Комисията за земята, като ги отменя или изменя.

(2) Предложенията за преразглеждане се правят по реда на глава осма от правилника.

§ 5. (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Набраните средства по чл. 15 и 16 от отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата до 27 април 1996 г. в извънбюджетната сметка на Министерството на финансите се прехвърлят в извънбюджетната сметка на Министерството на земеделието и храните, открита в изпълнение на чл. 31, ал. 3 от Закона за опазване на земеделските земи.

§ 6. До приемането на закон за държавната такса съгласно чл. 30, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи Министерският съвет одобрява временна тарифа за размера на таксите, които се заплащат при промяна на предназначението на земеделските земи.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 391

на Министерския съвет от 22 октомври 1997 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

.....

§ 55. Навсякъде думите "Министерството (министърът, министъра, зам.-министър) на земеделието и хранителната промишленост (МЗХП)", "Министерството на околната среда" ("МОС"), "Министерството на териториалното развитие и строителството" ("МТРС")

се заменят съответно с "Министерството (министърът, министъра, заместник-министър) на земеделието, горите и аграрната реформа (МЗГАР)", "Министерството на околната среда и водите" ("МОСВ"), "Министерството на регионалното развитие и благоустройството" ("МРРБ") и думите "Комитета по горите" се заличават.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 10 на Министерския съвет от 11 февруари 2000 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 14 от 2000 г., в сила от 18.02.2000 г.)

§ 4. Думите "Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция", "министърът на правосъдието и правната евроинтеграция" и "министъра на правосъдието и правната евроинтеграция" се заменят съответно с "Министерството на правосъдието", "министърът на правосъдието" и "министъра на правосъдието" навсякъде в следните актове:

5. Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с Постановление № 240 на Министерския съвет от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г.).

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 188

на Министерския съвет от 12 юли 2001 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

§ 52. Навсякъде думите "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа", "МЗГАР", "министърът/а, заместник-министър на земеделието, горите и аграрната реформа", "териториалните служби към/на МЗГАР", "регионална служба", "регионална служба "Поземлена собственост" и "Главно управление/управление "Земя и земеползване" се заменят с "Министерството на земеделието и горите", "МЗГ", "министърът/а, заместник-министър на земеделието и горите", "областната/ите дирекция/и "Земеделие и гори" и дирекция "Земя и поземлена собственост".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 53. Процедурата се счита за започнала по смисъла на § 21 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗОЗЗ (ДВ, бр. 28 от 2001 г.), когато искането по реда на досегашния чл. 20 ЗОЗЗ е направено до датата на влизането му в сила.

§ 54. Разпоредбите на чл. 40, ал. 3, 4 и 5 и чл. 54, ал. 2 се прилагат и за подадените до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗОЗЗ предложения до Комисията за земеделските земи, които не са решени.

§ 55. До предаването съгласно § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър на плановете за земеразделяне, картите, регистрите и другата документация за възстановяването на собствеността върху земеделските земи от поземлените комисии на Агенцията по кадастъра предписаните от правилника процедури, засягащи кадастъра, включително и по чл. 42, се отнасят към съответната поземлена комисия.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 70

на Министерския съвет от 26 март 2003 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи

(ДВ, бр. 31 от 2003 г.)

.....
Допълнителна разпоредба

§ 47. (1) В чл. 18д, ал. 1, изречение второ, в чл. 19, ал. 13, изречение второ и в чл. 25, ал. 5, изречение второ думата "комисията" се заменя с "общинската служба по земеделие и гори".

(2) Навсякъде в правилника и в другите подзаконовни нормативни актове, приети от Министерския съвет, думите "поземлена комисия", "поземлената комисия", "общинските поземлени комисии", "поземлени комисии" и "поземлените комисии" се заменят съответно с "общинска служба по земеделие и гори", "общинската служба по земеделие и гори", "общински служби по земеделие и гори" и "общинските служби по земеделие и гори".

.....

Преходни и заключителни разпоредби

.....

§ 56. В Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с Постановление № 240 на Министерския съвет от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г., бр. 14, 48 и 63 от 2000 г. и бр. 41 и 66 от 2001 г.), се правят следните изменения и допълнения:

.....

5. Навсякъде думите "дирекция "Земя и поземлена собственост" към Министерството на земеделието и горите (МЗГ)" и "дирекция "Земя и поземлена собственост" на МЗГ" се заменят със "специализираното звено в Министерството на земеделието и горите по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 168 на Министерския съвет от 23 юли 2007 г.
за преобразуване на Националното управление по горите в Държавна агенция по горите
(ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г.)

.....

§ 6. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието".
2. Думите "Министерството на земеделието и горите" и "Министерство на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието".
3. Думите "Националното управление по горите" и "Национално управление по горите" се заменят съответно с "Държавната агенция по горите" и "Държавна агенция по горите".
4. Думите "ръководителят на Националното управление по горите" и "началникът на Националното управление по горите" и думите "ръководителя на Националното управление по горите" и "началника на Националното управление по горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите".

§ 7. Министърът на финансите да извърши необходимите корекции по бюджетите на Министерството на земеделието и продоволствието и на Министерския съвет.

§ 8. Постановлението се приема на основание на Решение на Народното събрание от 18 юли 2007 г. за промяна в структурата на Министерския съвет и чл. 47, ал. 1 от Закона за администрацията.

§ 9. Постановлението влиза в сила от 19 юли 2007 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Постановление № 194 на Министерския съвет от 5 август 2008 г. за изменение на Тарифата за таксите, които се събират от Националната служба по зърното и фуражите към министъра на земеделието и храните (ДВ, бр. 71 от 2008 г.)

§ 5. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".
2. Думите "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните" и "Министерство на земеделието и храните".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 188 на Министерския съвет от 24 юли 2009 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ДВ, бр. 62 от 2009 г.)

§ 34. Навсякъде в правилника и в другите нормативни актове на Министерския съвет по това постановление:

1. Думите "общинска служба по земеделие и гори", "общинската служба по земеделие и гори", "общински служби по земеделие и гори" и "общинските служби по земеделие и гори" се заменят съответно с "общинска служба по земеделие", "общинската служба по земеделие", "общински служби по земеделие" и "общинските служби по земеделие".
2. Думите "областна дирекция "Земеделие и гори", "областната дирекция "Земеделие и гори", "областни дирекции "Земеделие и гори" и "областните дирекции "Земеделие и гори" се заменят съответно с "областна дирекция "Земеделие", "областната дирекция "Земеделие", "областни дирекции "Земеделие" и "областните дирекции "Земеделие".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 139 на Министерския съвет от 13 май 2011 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

- § 55. (1) Недовършените производства по чл. 59б от Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи се довършват по реда на постановлението.
- (2) В случаите, когато срокът на разрешението за временно ползване на земеделска земя не е изтекъл към момента на влизане в сила на постановлението, титулярите на разрешението могат да подадат искане за удължаване на срока му до 10 години считано от датата на предоставяне на разрешението.
- (3) В случаите, когато към датата на влизане в сила на постановлението срокът на разрешението за временно ползване на земеделска земя е изтекъл, титулярите на

разрешението могат да поискат ново разрешение за срок до 5 години считано от датата на изтичане срока на разрешението.

§ 56. По започналите и незавършили към влизането в сила на постановлението производства такси се заплащат в размерите, определени с Тарифата за таксите, събирани от органите по поземлена собственост, приета с Постановление № 286 на Министерския съвет от 1997 г. (обн., ДВ, бр. 57 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 20 от 1998 г., бр. 3 от 1999 г., бр. 28 от 2000 г., бр. 42 и 99 от 2001 г., бр. 96 от 2002 г., бр. 31 и 81 от 2003 г., бр. 34 от 2005 г., бр. 45 от 2008 г. и бр. 62 от 2009 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 88 на Министерския съвет от 2 май 2012 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 35 от 2012 г.)

§ 53. (1) Незавършените процедури по чл. 53, ал. 2 се приключват по досегашния ред.

(2) За незавършени се смятат процедурите, по които предложенията за придобиване на собствеността върху земята, на която е извършено строителство, заедно с комплектуваната преписка са подадени в МЗХ до влизането в сила на правилника.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 99

на Министерския съвет от 22 април 2016 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 34 от 2016 г.)

§ 24. Навсякъде в правилника думите "Института по почвознание "Никола Пушкиров" – София" се заменят с "Института по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкиров", София".

Преходна разпоредба

§ 25. (1) Лицата, които осъществяват по търговски начин електронни съобщения при условията на Закона за електронните съобщения и имат право на временно ползване, предоставено по реда на чл. 59а, ал. 2, за електронните съобщителни съоръжения, които не са трайно свързани с терена, могат да подадат искане за удължаване на срока на ползване. Срокът може да се удължи с не повече от 10 години считано от датата на влизане в сила на постановлението.

(2) При подаване на искането по ал. 1 към него се прилагат документите по чл. 59б, ал. 4 и становище за вида на съоръжението от главния архитект на съответната община.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 209 на Министерския съвет от 28 септември 2017 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г.)

§ 22. В Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с Постановление № 240 на Министерския съвет от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г., бр. 14, 48 и 63 от 2000 г., бр. 41 и 66 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 41 от 2004 г., бр. 75 и 78 от 2006 г., бр. 62 от 2007 г., бр. 45, 71 и 95 от 2008 г., бр. 62 от 2009 г., бр. 39 и 50 от 2011 г., бр. 35 от 2012 г. и бр. 34 от 2016 г.), се правят следните изменения и допълнения:

.....
4. Навсякъде в правилника думите "министъра на земеделието и храните", "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "Министърът на земеделието и храните" се заменят съответно с "министъра на земеделието, храните и горите", "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "Министърът на земеделието, храните и горите".
.....

§ 23. В 2-месечен срок от влизането в сила на постановлението министърът на земеделието, храните и горите или оправомощено от него длъжностно лице одобрява образците на документи съобразно компетенциите си по Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Правилника за прилагане на Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи и ги публикува на интернет страниците на Министерството на земеделието, храните и горите и на областните дирекции "Земеделие".
.....

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 10

на Министерския съвет от 25 януари 2024 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.)
.....

§ 64. В Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с Постановление № 240 на Министерския съвет от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г., бр. 14, 48 и 63 от 2000 г., бр. 41 и 66 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 41 от 2004 г., бр. 75 и 78 от 2006 г., бр. 62 от 2007 г., бр. 45, 71 и 95 от 2008 г., бр. 62 от 2009 г., бр. 39 и 50 от 2011 г., бр. 35 от 2012 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 79 от 2017 г., бр. 93 от 2018 г., бр. 67 от 2019 г. и бр. 53 от 2022 г.), навсякъде думите "Министерството на земеделието, храните и горите", "Министърът на земеделието, храните и горите", "министъра на земеделието, храните и горите" и абревиатурата "МЗХГ" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните", "Министърът на земеделието и храните", "министъра на земеделието и храните" и "МЗХ".
.....

Приложение № 1

към чл. 42, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.,
отм., бр. 66 от 2001 г.)

Приложение № 2

към чл. 48, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.,
отм., бр. 66 от 2001 г.)

Приложение № 3

към чл. 55, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.,
отм., бр. 66 от 2001 г.)